

Fördjupningsuppgift

Uppgiften ingår i lektionsmaterialet Nobel i skolan för förskola och lågstadiet som du hittar på Nobelprismuseets hemsida. Denna uppgift rekommenderas för åk 2 och 3.

Vad står på Nobelmedaljen? – bekanta er med romerska siffror

Titta tillsammans på Nobelmedaljen. Den finns som en bild i bildspelet, men eleverna kan också studera medaljerna de fått klippa ut (se PDF:en *Medaljer*).

På medaljen står:

ALFR NOBEL
NAT MDCCC XXXIII
OB MDCCC XCVI

1. Vad står på vänstra sidan av medaljen?
2. Vad tror eleverna att alla bokstäverna på högra sidan av medaljen betyder?
3. Skriv upp de sju bokstäverna i det romerska siffersystemet och deras värden på tavlan. Låt eleverna arbeta i par och avkoda bokstävernas värde på medaljen. Kan de lista ut vilka årtal Alfred föddes och dog? Dödsåret är särskilt lurigt!
4. Hur gammal blev Alfred Nobel? Låt eleverna räkna ut Alfreds ålder utifrån årtalen de kommit fram till.
5. Vilket år är det nu? Hur skriver vi det med romerska siffror?

Det romerska siffersystemet

I = 1
V = 5
X = 10
L = 50
C = 100
D = 500
M = 1000

Rätt svar:

1. ALFR NOBEL. Alfred har förkortats till Alfr., troligen på grund av brist på utrymme.
2. NAT och OB är förkortningar av de latinska orden "natus" som betyder född och "obitus" som betyder död. De andra bokstäverna är romerska siffror som visar Alfred Nobels födelse- och dödsår.
3. NAT MDCCC XXXIII (Född 1833), OB MDCCC XCVI (Död 1896)
4. $1896 - 1833 = 63$ år
5. Exempel: 2025 = MMXXV

Läs mer om romerska siffror här: <https://illvet.se/kultur/sprak/romerska-siffror>